

Махмуд ТОИРОВ

ЖАМОЛИНГ ЖОННИМИНГ

ХУДОДА, ВАТАН!

Тиниқ түйгүларнинг тулорин миниб,
Ошпок орзулардан бир қалам йўниб,
Қалдирғоч қонига кувончек кўниб,
Шалоланг шодитин иштим бор, Ватан,
Боламлек балқитиб кучтим бор, Ватан!

Мулоим майсалар айтганда сано,
Турнапар тилидан тўйисла дуо,
Кўшип кувончидан қалкигай само,
Жамолинг жонниминг дилида, Ватан!
Йилдоринг ономининг дилида, Ватан!

Йигитлар орининг типисан ўзинг,
Парилар меҳрининг чўйисан ўзинг,
Келинчаг алмаси бу сенинг сўзин,
Бениндаги мардинг моҳисан, Ватан,
Юргидан ўтилганнинг хурмасан, Ватан!

Куш ерга симгайди осмон керакди,
Тогни титратмокда вулкон керакди,
Кўёшга кўйлек қалкон керакди,
Кўргим келаверар Шукур Бурхонни.

САЛОМ БОР

Кўнгилда кўнгилнинг доли бор,
Кўнгилда ваҳ, кимнинг ёди бор.
Жилганинг жарангос тилида,
Үнгич майсанинг оти бор.

Дарёнинг тубида дарди бор,
Юрт борки, эл ичра мари бор.
Тегимон тошида эзилтан
Буғдойнинг оҳлари — гарди бор.

Дунё бор, бўлажак, мудом бор,
Ҳар дилда бир янги қалом бор.
Боҳорта еттапар кувонинг,
Сен сўзидаги дуо шеърият!

Кўёшнинг кўксисда кўрингни кўрдим,
Майса ёногига дуринган кўрдим,
Боламнинг юзида нуриниң кўрдим,
Сўздаги сultonни сало шеърият!

Боқсан боғларнинг гуллар кўп экан,
Шабнамдек тўклилган диллар кўп экан,
О, паричханни куллар кўп экан,
Сана сондиги сабо шеърият!

Хазонлар хотоби ҳавода қолгай,
Найнинг нолалари навода қолгай,
Махмуднинг муроди дудча қолгай,
Кўнглини осмонидан зиб шеърият!

Исминиз шунчалар ширинки,
Киприм кўзимга ёзади.
Исминиз шунчалар ширинки,
Кўш ёшим юзимга ёзади.

Исминиз шунчалар ширинки,
Мен унга ногоҳон лаб боссам,
Куюблар кеттайдан ўтида.

Исминиз шунчалар ширинки,
Мен унга жонимни тикканиман,
Исминиз шунчалар ширинки,
Хар ҳарфин шеъримда ўғанман.

Хоразм қозикалони Абулжаббор магриблик сайех Ибн Баттуга шарафти зиёфат берди. Мехмонлар ибн Баттуганин саёҳатлари вақтида курган ажойиб-гарийботларни бутун вужудлари кулоқ бўлиб тинглар эди.

— Тарабус шахри ва қалласини уга тарафдан денгиз тулқинлари ураб олган. Бир замонлар Фарон салибчилиари бу мумхим қалъанинга атталади, алоҳида, мустақил Тарабус кироғлигини тузилади. Бу срда ҳам Багдоддаги каби Байтул хикмат, Илмлар уйи очилган. Шахарни дунёга машҳур қилган ана шу Байтул хикмат уламоларици.

Салиб урушлари замонидаги Тарабусини фаранглар этаглабдан денгиз тулқинлари ураб олган. Бир замонлар Фарон салибчилиари бу мумхим қалъанинга атталади, алоҳида, мустақил Тарабус кироғлигини тузилади. Бу срда ҳам Багдоддаги каби Байтул хикмат, Илмлар уйи очилган. Шахарни дунёга машҳур қилган ана шу Байтул хикмат уламоларици.

Дентизда бурон турганида долга маъвзалини қалъанинга атталади, алоҳида, мустақил Тарабus кироғлигини тузилади. Бу срда ҳам Багдоддаги каби Байтул хикмат, Илмлар уйи очилган. Шахарни дунёга машҳур қилган ана шу Байтул хикмат уламоларици.

— Одамнинг жониятни сотилуми? — ҳазиллашиб суралди Мухаммад Тарагай.

— У ерларда одамнинг жони энг арzon молдуру. Мамлуклар, ёланнан шарқираб оқиб келдиган Урон даreso водийсида жойлашган Хомага кириб келди. Хома сultonни, ажойиб лашкарбони, булоқ муаррих ва жўтроғини олим Абул Фидо волинин ўшигатиб, ниҳоят обод килиб юборган. Тоз жилгалирига урнатилган баҳийбат чархпайларни сало шиғатиб, ҳамзатидан бири.

— Мамлуклар орасида фаргонийи вуҳорзимайлар ҳам борму? — суралди меҳмонлардан бири.

— Шундан кейин Халабга яқинлашдик. Каттакон темир дарвозалини шаҳар қалъаси салобати билан душманинг ташбиғатида шеърият!

— Шундан кейин Халабга яқинлашдик. Каттакон темир дарвозалини шаҳар қалъаси салобати билан душманинг ташбиғатида шеърият!

— Фарона келини — чурилика сотилган, аммо ҳуснни малоҳати ва нозик ақл-фаросати билан. Мир маликаси булган Шажарат-Дурни

севимли бошлигидан айрилган. Хоразм қушинини хизматга олиши ўйлади. Шу ишга роziлик сураб, отасига чопар билан мактуб ўюборди. Малик Комил салибчилирга қарши оғир жангларни куп жароҳатланган, бетоб эди. Углининг бу оқилона таскифини маъкуллайди. Шом волийи Малик Солих қоразмийлар ёрда-мида салибчилирга қулидаги Санжар ва Нусябин шахарларини тортиги олди. Шу орада отаси вафот этди. Мирс олида бир неча түя, улар устидаги хуржунлар таъсида ўқлар пайдо булиб қолибди.

— Бу — масжид имоми ас-Саховийнинг иши эркан. Ундан «Бор кимини? Ким олиб келди?» деб сурсасам, «Сизини, ким келтирганини билдиш» деб, хоҳолаб кулади. Булар етмағандай, Дамашқдан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Вазирининг бодигати меҳмонхонада яхши сухбат булиди. Уша кунлари машҳур шанхали шаҳи Ибн Таймия шаҳар масжидларида халойикини туплаб, шарқору руҳонийларни сукайтган экан. У, авлиядарни шаҳарни тутказиб, ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Шу куни менни кетказимида шемхон булмагунча кетказимида булибди.

Шундай леб. Ибн Баттуга шаҳарни тутказиб, дарзидан розилик суради. Сунгайда Адҳамнинг сизларидан кетар куним ас-Саховий кулимга тишло тангалар тула чарм ҳаменни тутказиб, «Мендан арзимас ҳада, оласиз», деб туриб олди. Кузларимга ёш келди. «Фақат қарзга олай, саҳатдан келип, қайтарганим», деди.

Ҳамидга ортига ўтирилди эри Давроннинг қўлида пичоқ курди. Бунинг устига унинг вожохати жула кўркинчли, ўзининг нима қилаётанини мутлақо билмайдиган ҳолди эди. «Хозир пичоқни урадило улдиради, — деб ўлади Ҳамида. — Бечора турт болам стим қолар эканга». Бир зумда хәлидиан утган бу фикр уни сергаклантirdи. Узани ҳимоя қилмоқчи булиб столлининг ортига ўтди.

Қочаман деб овора булма, барibir улдиган, — деди эри гандираслаб. — сен, мени ошиянинг олдига позор килинг, билдингни. Мен эрманни ёки сен? Бу ўйда кимм ҳужайин. Мен. Шундай экан, гапимни қайтаришга ҳеч кимнинг ҳақиқи ўйук. Гапимни қайтарган улади.

У вожохат билан хотинига ташланди. Ҳамида столни айланни қочди. Даврон эса эшик олдига бориб унинг йўлгини тусмоқни, ёзинни кулфамоқчи булиди. Эшик кулфлана Ҳамиданнинг улими мукаррар эди. Буни яхши биларди. Чунки эри ичган пайтда узини муглақо билмай қолсалада, жуда кучайиб куради, на насиҳат, на маслаҳат келиларди. У шуларни йўлдино эри кулфламасдан чиқиб кетмоқчи булиб, жон ҳолатда ёзик томон чопди ва йўлгини тусган эрини итариб юборди. Овсаннинг бундай ривожини кутмадиган Даврон ёзикка урдили, ёзик очиби, зинага йўқиди. Орқа миёси зинанини қиррасига урилди туромай типирилди қолди.

Ҳамида чопиб ташқарига, сунг кулагча кочди. Аммо эри унинг ортидан қувламади. У қочиб ҳам кетолмасди. Чунки эри жаҳол устида уйда уйнаб утирган фарзандларидан биронтасига зиён етказилини ҳам ҳеч гап эмасди. У ўяси илон хужум қилсан қуши каби дарвоза олдига турив колди. Дод солиб қунишларни чиқирмоқчи булиди. Аммо ичкаридан ҳеч қандай сало чиқмади.

У дарвозда тиқицидан ховлига муралади. Эри зина устида қимирламасдан чузилиб ётари. Ҳамида ге ўтирилка кирайтган одамдек, сескиннина дарвозда итари. Ичкарига кириб эри томон разм солди. Кузига қизиз нарса кўринди. Эри унисиз ётари, бошидан кон оқарди. Даврон кузи сал очик ҳолда жонсиз ётари. Ҳамида аввалига єрингидан улганни билмади. Елкасидан ушлаб турғаз-

моқчи булиди. Аммо кучи етмади. Ичкаридан ўзини чакириб қўпинникига юборди. Қуши келгунча ўзи ўйдан дока олиб чиқиб эрининг босшини бўғламоқчи булиди. Бирок кучада нимадир килиб юрган ҳамсоюси орадан иккни минут ҳам ўтмай келди ва Давроннинг вафот эттанини билдири. Ҳамида нима қиласини, нима десирини билмай шопниб қолди. Нариги кучада турдагидан қайнатоси этиб келгунча бўлари буди.

Қайнотаси — купни курган, кайвони отаҳон Шермат ака ияги бўғлаб кўйилган узгининг бошига ўтирилди, йиглаб юборди. Кейин ароқ хидидан кунгли айнидими, бошини кутариб «Ичилик» бир кун бошига єтишини билардим», деди. Сунг єнида йиглаб турган келинидан сескинни сурди:

— Нима булиди ўзи? Нега унинг ҳамма сри кон?

Ростдан ҳам нима булиди? Нега Даврон Ҳамида га пичоқ ўқтади? Нега Ҳамида ўзи истамаган ўзини қотилга айланди?

Гувоҳ Бектемир Назаровининг тушунтириши ха-тидан.

«Давронни кучада кўриб қолдим. У билан ўн бир йил бир синфа ўқитанини. Кучоқлашиб куришилди. Анчадан бўён учрапмагандик. Тўртбен минути гаплашиб турдик. Озигина ичиг опган экан, уйта борамиз, деб қолди. Ишим борлигини айтсан ҳам қўнимади. Ҳулас, — уйта бордик. Хотини дастурхон ёзиб, нон, чой келтиргач, у ёзиферининг торгасидан ароқ олди. Мен ичмайман десам ҳам қўнимади. Овқат пишунга майдалаб шиншани буштадик. Даврон маст булиб қолди. Даврон хотини чакириб кетди.

— Нима? — деди Ҳамида эшик олдига тухтаб.

— Бу ўқка кел, ўйна, — деди Даврон.

Ҳамида индамай кетиб қолди. Давроннинг бундан жаҳли чиқиб, ўрнидан турди. Мен, қўй, десам ҳам қўймай ташқарига чиқиб хотинини етаклашиб келид. Аммо Ҳамида ковогини ўйб олганча индамай тураверди.

— Нега менинг гапимни иккиси қиласан, мен эрманни, сен! Ҳоҳласам ҳозир жавобнинг бе-раман, — деб бақири Даврон. — Нега ўйна де-

КОТИЛ АЕЛ

У ЭРИНИ УЛАДИРМОҚЧИ ЭМАСДИ

ийл бирга ўқитанман. Қерак булса, битта майизни будиб ёғанимиз, билдингти, ўйна», деди Даврон буйруқ оҳангиди.

Ҳамида эрининг феълини биларни кечиб, кулини ёзиб ўйнаган булиди. Даврон қарсак чалди. Ҳамида эшикнинг олдига чиқиб ўйнаб бордиди, сескин чиқиб кетди.

Даврон қарсак чалди. Даврон янга бир шаша ароқ олди. Мен, ичмайлик, десам, ҳам кўнмади. Узи бир пішёлага тудириб кўйиб ичи. Шу пайт магнитофонда яша шуҳ қушиқ янгради. Даврон хотини чакириб.

— Нима? — деди Ҳамида эшик олдига тухтаб.

— Бу ўқка кел, ўйна, — деди Даврон.

Ҳамида индамай кетиб қолди. Давроннинг бундан жаҳли чиқиб, ўрнидан турди. Мен, қўй, десам ҳам қўймай ташқарига чиқиб хотинини етаклашиб келид. Аммо Ҳамида ковогини ўйб олганча индамай тураверди.

— Нега менинг гапимни иккиси қиласан, мен эрманни, сен! Ҳоҳласам ҳозир жавобнинг бе-раман, — деб бақири Даврон. — Нега ўйна де-

сам ўйнамайсан? Шу ишинг учун энди ялангоч будиб ўйнайсан? Қип ялангоч будиб ўйнайсан.

Билдингми?

Турип Давронни тинчлантироқчи булдим. Лекин у масти булса, ҳеч кимга қулоқ солмас экан.

Зурга каравотот ётқиздим. Ҳамида хондан чиқиб кетсан, мен ҳам ўймада жуналди.

Даврон уламади. Ёттан жойида ҳадеб хотининг ошнаши олдида «позор» килтани ёсига тушаверди. Унга бир курсатиб кўймоқчи будиб ўридан турдиди, турғи онҳонага юрди. Ҳамида кулини билдирилди. Ҳамида хондан келиб қолди. Одам шивирини сезган Ҳамида ортига ўтирилди.

Эртаси кунун Давронни дағн этиди. Унинг улими тафсилотларидан ҳамма хабардор эмасди.

Шунинг ун Шермат ота бу ҳақди ёч кимга билдирилмасликка корар қилид. Келини камаладига булса, турға невараси ҳам ота, ҳам она меҳрисин қолини биларди. Бунинг устига фожиин юз фоизи сабабини ўтилди. Ҳар ким пенонасидағи куралади.

Бирок отанинг айттани булмади. Орадан бир кун ўтга Навий шаҳрида яшайдиган чиқиб угли ўтга ишлаб юрди. Бечора бир оннан, турғардан олди. Ҳамида қасдан одам улдиришица аблабди. Яхшиям, туман иччиш испаралаб келиб кетди. Эрини улдиришица аблабди. Унинг арашуви билан Ҳамиданнинг жи-нояти турғи квалификация килинди.

Суд Ҳамида Жураевани ўхтиестизлик ва узини ҳимоя қилиши учун одам улдиришида аблаб, унга тегисида жаҳоз тайинлайди. Аммо амф түфайли озодликка чекиши.

Балки Даврон хотинини дусти олдида ўйнашини маданият белиси деб ҳисоблагандир. Маданият ўзи нима? Ўз ҳалқининг уғорғолларини, анъаналарини билиши, унга амал қилиш маданият эмасми? Назаримиз, бальзан шарқлик асалинига.

Ахир, оларни тағирилди. Мархумларнинг ортидан ўзларни сурхимизда бўлса, бир ҳақиқатни тан олишимиш керак. Даврон факат узининг бошини емади. Бечора бир оннан, турғардан олди. Ҳамида қасдан одам улдиришица аблабди. Яхшиям, туман иччиш испаралаб келиб кетди. Эрини улдиришица аблабди. Ҳамида бу донги умр буйин юрваласма керади. Эрта-индан болалари катта булса нима деди? Болаларни отаси ўстириш осонми?

Балки Даврон хотинини дусти олдида ўйнашини маданият белиси деб ҳисоблагандир.

Беккул ЭГАМҚУЛОВ

гандиши ўлимiga? Ажабтовор қишлоқ йигити нега бундай ҳолга тушди. Оилани, болаларнинг ризкини қийиб бунчига ичиши кимга керак? Нега у хотинин ўйнатмоқчи булиди? Яна ялангоч, ялангоч, ўйнайди, ўйнайди? Яна ялангоч, ялангоч, ўйнайди, ўйнайди? Бундай беҳаълини кимнинг билдингми?

Турип Давронни тинчлантироқчи булдим. Лекин у масти булса, ҳеч кимга қулоқ солмас экан.

Зурга каравотот ётқиздим. Ҳамида хондан чиқиб кетсан, мен ҳам ўймада жуналди.

Даврон уламади. Ёттан жойида ҳадеб хотининг ошнаши олдида «позор» килтани ёсига тушаверди. Унга бир курсатиб кўймоқчи будиб ўридан турдиди, турғи онҳонага юрди. Ҳамида кулини билдирилди. Ҳамида хондан келиб қолди. Одам шивирини сезган Ҳамида ортига ўтирилди.

Эртаси кунун Давронни дағн этиди. Унинг улими тафсилотларидан ҳамма хабардор эмасди.

Шунинг ун Шермат ота бу ҳақди ёч кимга билдирилмасликка корар қилид. Келини камаладига булса, турға невараси ҳам ота, ҳам она меҳрисин қолини биларди. Бунинг устига фожиин юз фоизи сабабини ўтилди. Ҳар ким пенонасидағи куралади.

Балки Даврон хотинини дусти олдида ўйнашини маданият белиси деб ҳисоблагандир.

Ахир, оларни тағирилди. Мархумларнинг ортидан ўзларни сурхимизда бўлса, бир ҳақиқатни тан олишимиш керак. Даврон факат узининг бошини емади. Бечора бир оннан, турғардан олди. Ҳамида қасдан одам улдиришица аблабди. Яхшиям, туман иччиш испаралаб келиб кетди. Эрини улдиришица аблабди. Ҳамида бу донги умр буйин юрваласма керади. Эрта-индан болалари катта булса нима деди? Болаларни отаси ўстириш осонми?

Балки Даврон хотинини дусти олдида ўйнашини маданият белиси деб ҳисоблагандир.

Беккул ЭГАМҚУЛОВ

ҮЙДАГИ ЭРЛАР

радим ҳалиги аёлдан.

— Йўқ, боргунимча ҳужайним овқатни пишириб, тайёрлаб куяди, — ба-майдишини ўзларни тағирилди.

— Эртисиз қозон-төвок қылса, қайнонанзининг жаҳли чиқмайдими? — яна кизиқинида.

— Вой, қайнонаси мен буламан, не-деги ҳаҷам чиқаркан? — саволимга сунгаслини ишлаб кушиб ўзбординизмиз?

— Пулим йўқ эмас, бор эди. Ҳаммасини ишлаб кушиб дўлдим. Рузгорда ун, піёз-картошка, кизчамга калиш олдим.

Шу пайт орка ўридишадиги аёл ора-га-ниши.

— Гапи рост, ука, — деби ўшфорта ўзларни, — кира ўзларни бутун бўлмас, ёртага ўзларни, деб ўзларни бутун бўлмас, ёртага ўзларни.

— Ёлғонни қўйинг, тулик беринг.

Бозорчи аёлда қайтар маҳаллини ўзларни тағирилди.

— Эртисиз қозон-төвок қылса, қайнонанзини ўзларни тағирилди.

— Йўқ, боргунимча ҳужайним овқатни пишириб, тайёрлаб куяди.

— Эртисиз қозон-төвок қылса, қайнонанзини ўзларни тағирилди.

— Нега.. ҳозир қишлоғимизда күнчилик шунга.

Алҳазар, нималар булянтириб ўзларни тағирилди.

— Ахир, нималар булянтириб ўзларни тағирилди.

— Нега.. ҳозир қишлоғимизда күнчилик шунга.

Алҳазар, нималар булянтириб ўзларни тағирилди.

— Нега.. ҳозир қишлоғимизда күнчилик шунга.

Алҳазар, нималар булянтириб ўзларни тағирилди.

— Нега.. ҳозир қишлоғимизда күнчилик шунга.

Алҳазар, нималар булянтириб ўзларни тағирилди.

</